**Форма № Н-3.04**

**РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Кафедра економіки та управління бізнесом**

# РОБОЧА ПРОГРАМА

## ОП38 «ВИРОБНИЧА ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 051 «Економіка»

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма «Економічна кібернетика»

(назва спеціалізації)

Факультет документальних комунікацій,менеджменту,технологій та фізики

(назва факультету)

2025-2026 навчальний рік

Робоча програма виробничої переддипломної практики для здобувачів вищої освіти 3 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійних програм «Економічна кібернетика», «Міжнародна економіка», «Цифрова економіка». – Рівне: РДГУ, 2025. –8с.

Розробник: **О.С. Пляшко**, канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та управління бізнесом

**Т.В. Липінська,** викладач кафедри економіки та управління бізнесом

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та управління бізнесом
Протокол від “____”_____2025 року № ___
Завідувач кафедри _____ (Панюк Т.П.)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету ДКМТФ
Протокол від “____”_____2025 року № ___
Голова навчально-методичної комісії _____ (Савченко О.Р.)

©О.С. Пляшко, Т.В. Липінська, 2025
©РДГУ, 2025

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Кількість кредитів – 3<br>Загальна кількість годин – 90</td><td rowspan="2">Галузь знань:<br>05 «Соціальні та поведінкові науки»<br>(шифр і назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr></tr>
<tr><td rowspan="5">Спеціальність:<br>051 «Економіка»<br>(шифр і назва)<br>ОПП «Економічна кібернетика»</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>8-й</td><td>8-й</td></tr>
<tr><td>Ступінь вищої освіти:<br>бакалавр</td><td colspan="2">Вид контролю:<br>залік</td></tr>
</table>

## 2. МЕТА ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

***Метою*** виробничої переддипломної практики є збір і обробка документації для виконання бакалаврської роботи, проведення фінансового аналізу підприємства і оцінка результатів запровадження комп'ютеризації на підприємстві.

***Завданнями*** виробничої переддипломної практики є:

- дослідження організаційних та функціонально-структурних засад діяльності підприємств – баз практики;
- вивчення нормативно-розпорядчих документів щодо організації діяльності підприємства;
- оцінка стану комп'ютеризації та автоматизації господарських процесів на підприємстві з врахуванням тенденцій галузі;
- оцінка виробничого та кадрового потенціалу підприємства;
- проведення фінансового аналізу діяльності підприємства;
- оцінка ризиків на підприємстві.

Під час практики здобувач и набувають професійних умінь і навичок, необхідних для успішного виконання бакалаврської роботи та завдань, передбачених навчальним планом, майбутньої роботи за спеціальністю.

## 3. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

**ТЕМА 1. Загальні відомості про підприємство – базу практики.**

Назва, місце знаходження, форма власності підприємства. Коротка історія створення і функціонування підприємства. Галузь і характер діяльності, статутна діяльність підприємства та її аналіз. Нормативне та законодавче забезпечення діяльності. Оцінка основної діяльності підприємства, основні виробничі та фінансові показники діяльності. Аналіз функціональних обов'язків підрозділів підприємства та їх працівників.

**ТЕМА 2. Оцінка стану комп'ютеризації та автоматизації господарських процесів на підприємстві з врахуванням тенденцій галузі.**

Наявність систем автоматизації та комп'ютеризації на підприємстві, їх можливості, розробники. Порівняння ІС підприємства з існуючими в галузі.

**ТЕМА 3. Оцінка виробничого та кадрового потенціалу підприємства.**

Оцінка ефективності та достатності існуючої організації праці. Організація кадрового діловодства та розрахунків з оплати праці, динаміка зарплати. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів

**ТЕМА 4. Дослідження економічної ефективності діяльності підприємства.**

Аналіз фінансово-господарського стану підприємства на основі фінансової звітності підприємства. Аналіз ліквідності підприємства (коефіцієнти поточної ліквідності, швидкої та абсолютної ліквідності). Аналіз фінансової стабільності (коефіцієнти незалежності, фінансової стійкості, маневреності, заборгованості, інвестування). Аналітична діагностика можливого банкрутства (коефіцієнти забезпечення власними оборотними коштами, відновлення платоспроможності, втрати платоспроможності). Аналіз резервів збільшення прибутку (за рахунок збільшення обсягів реалізації, за рахунок зменшення собівартості, за рахунок покращення якості продукції). Аналіз оборотних засобів і виробничого потенціалу підприємства.

**ТЕМА 5. Оцінка ризиків підприємства.**

Класифікація ризиків у діяльності підприємства. Існуючі на підприємстві моделі кількісного визначення ризиків. Пропозиції щодо визначення та мінімізації ризиків підприємства.

## 4. ОРГАНІЗАЦЯ І ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

1. Наказ про проходження виробничої переддипломної практики формується на основі Відношень, отриманих кафедрою з підприємств-баз практик.

2. Установчі збори щодо загальних питань проходження практики та документування результатів проводяться кафедрою перед початком виробничої практики.

3. Консультування з питань проходження здобувачами виробничої практики проводиться керівниками від кафедри щотижня за узгодженим графіком. На час проходження практики здобувач підпорядковується правилам, встановленим на підприємстві – базі практики.

4. Здача і захист звітів про проходження виробничої практики відбувається після закінчення строків проходження практики. Звіт з практики захищається здобувачами в комісії, призначеній завідуючим кафедрою. До складу комісії входять керівники практики від кафедри та інші викладачі.

5. Здобувач и, які не виконали програму практики, відраховуються з університету.

## 5. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

1. Поточний контроль за виконанням здобувачем завдань виробничої практики здійснюється керівником від кафедри.

2. Враховується своєчасність подачі здобувачем щоденника та звіту про проходження практики.

3. Враховується повнота та якість представленого на кафедру звіту, а також відгук керівника практикою від підприємства.

Вимоги до оформлення Звіту про проходження виробничої практики:

об’єм – до 35 сторінок, формат паперу – А4, орієнтація сторінки – книжкова,

шрифт – Times New Roman, розмір – 14 пунктів, міжрядковий інтервал – одинарний,

інтервал шрифту – звичайний, відступ абзацу – 1 см.,

ліве поле – 2,5 см., праве, верхнє та нижнє поля – 1,5 см.

Стиль оформлення звіту повинен відповідати вимогам методичних вказівок 70-152. На титульній сторінці звіту обов’язковою є оцінка керівника практики від підприємства, затверджена підписом керівника і печаткою підприємства.

4. Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку.

## 6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ ЗДОБУВАЧ АМ

Введена кредитно-модульна система організації навчального процесу зі 100-бальною шкалою оцінювання знань здобувачів.

Для зарахування заліку про проходження виробничої переддипломної практики:

- сума балів повинна бути ≥ 60;
- здані на кафедру оформлені щоденник та договір про проходження практики;
- представлений на кафедру і захищений звіт про проходження виробничої переддипломної практики.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПРОВОДИМО ЗА НАСТУПНОЮ СХЕМОЮ**

| № з/п | Критерії оцінювання* | Максимальна к-сть балів |
|---|---|---|
| ***I*** | ***ОЦІНЮВАННЯ ЗМІСТУ ЗВІТУ З ПРАКТИКИ*** | ***70*** |
| *1* | *Вступ* | *5* |
| *2* | *Загальні відомості про підприємство – базу практики* | *10* |
| *3* | *Оцінка стану комп'ютеризації та автоматизації господарських процесів на підприємстві з врахуванням тенденцій галузі* | *10* |
| *4* | *Оцінка виробничого та кадрового потенціалу підприємства* | *10* |
| *5* | *Дослідження економічної ефективності діяльності підприємства* | *15* |
| *6* | *Оцінка ризиків підприємства* | *10* |
| *6* | *Висновки* | *5* |
| *7* | *Змістовні додатки, що ілюструють діяльність підприємства* | *5* |
| ***II*** | ***ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ*** | ***10*** |
| *1* | *Оформлення тексту звіту* | *5* |
| *2* | *Оформлення щоденника практики* | *5* |
| ***III*** | ***ЗАХИСТ ЗВІТУ З ПРАКТИКИ*** | ***20*** |
| *1* | *Вміння чітко та стисло викласти основні результати проходження практики* | *10* |
| *2* | *Повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на додаткові запитання* | *10* |
| ***ВСЬОГО*** | | ***100*** |

Критерії оцінювання результатів проходження практики наведені в таблиці.

| Рівень знань, умінь, досягнень | Рейтинг за шкалою РДГУ | Оцінка | | Критерії оцінювання |
|---|---|---|---|---|
| | | за шкалою ECTS | за 4-ох бальною шкалою | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| Високий | 90-100 | A | Відмінно | Здобувач своєчасно представив звіт про проходження практики, систематично проходив консультування у керівника. Має глибокі теоретичні знання з питань, передбачених програмою проходження практики, та вміє застосовувати їх при дослідженні питань практики та вирішенні нестандартних проблемних практичних завдань. У звіті детально описано всі питання, передбачені програмою практики. Має |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | позитивні відгуки з бази практики. Аргументовано відповідає на питання членів комісії. |
| Вище середнього | 80-89 | B | Добре | Здобувач своєчасно представив звіт про проходження практики, систематично проходив консультування у керівника. Здобувач має міцні теоретичні знання з питань, передбачених програмою проходження практики, та вміє застосовувати їх при дослідженні питань практики. У звіті описано всі питання, передбачені програмою практики. Має позитивні відгуки з бази практики. Аргументовано відповідає на питання членів комісії. |
| Середній | 70-79 | C | Добре | Здобувач своєчасно представив звіт про проходження практики, систематично проходив консультування у керівника. Здобувач має міцні теоретичні знання з питань, передбачених програмою проходження практики, в цілому вміє застосовувати їх на практиці. У звіті поверхнево описано всі питання, передбачені програмою практики. Має позитивні відгуки з бази практики. При відповіді на питання допускає несуттєві неточності. |
| Задовільний | 60-69 | D | Задо-вільно | Здобувач своєчасно представив звіт про проходження практики, систематично проходив консультування у керівника. Здобувач має посередні знання з питань, передбачених програмою проходження практики. У звіті описано не всі питання, передбачені програмою практики. Має позитивні відгуки з бази практики. При відповіді на питання допускає суттєві неточності. |
| Задовільний | 50-59 | E | Задо-вільно | Здобувач своєчасно представив звіт про проходження практики, несистематично проходив консультування у керівника. Здобувач має посередні знання з питань, передбачених програмою проходження практики. У звіті поверхнево описано питання, передбачені програмою практики. Має позитивні відгуки з бази практики. При відповіді на питання допускає суттєві неточності. |
| Незадовільний (з можливістю повторного складання) | 30-49 | FX | Незадо-вільно | Здобувач несвоєчасно представив звіт про проходження практики, несистематично проходив консультування у керівника. Питання програми практики у звіті висвітлені неповно. Має негативні відгуки з бази практики. При відповіді на питання допускає суттєві неточності. |
| Незадовільний (з обов'язковим повторним курсом) | 0-29 | F | Незадо-вільно | Здобувач не представив звіт про проходження практики, несистематично проходив консультування у керівника. Має негативні відгуки з бази практики. |

## 7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики здобувач и звітують про виконання програми практики. Письмовий звіт з іншими документами (щоденник, один примірник договору) здається керівнику практики від кафедри. Звіт з практики захищається здобувач ом (з диференційованою оцінкою) перед комісією, яка призначається завідуючим кафедрою. Залік з виробничої практики приймається наступного після закінчення практики дня. Оцінка за практику вноситься у заліково-екзаменаційну відомість і у залікову книжку здобувач а за підписами керівника практики.

Здобувач у, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надане право проходження практики повторно у вільний від навчального процесу час. Здобувач , який востаннє отримає негативну оцінку з практики, відраховується з вищого навчального закладу.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри економіки та управління бізнесом.

## 8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Положення про проведення практики здобувач ів вищих навчальних закладів України N 93 від 08.04.93р.
2. Робоча програма виробничої переддипломної практики для здобувач ів спеціальності 051 «Економіка»
3. Методичні вказівки до проходження виробничої переддипломної практики, розміщені на ресурсі е-навчання кафедри економіки та управління бізнесом http://p.ekibernetika.org.ua/

## 9. ЛІТЕРАТУРА


1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436 – IV
2. Положення про проведення практик здобувач ів вищих навчальних закладів України від 08.04.93 р. – К.: Міносвіти України.
3. Гриньова В.М., Коюда В.О. Фінанси підприємств (Навчальний посібник). – К.: Знання-Прес, 2004. – 424 с.
4. Вільямсон О. Е. Вінтер С. Дж. Природа фірми. Походження, еволюція і розвиток. – К.: А.С.К., 2002 – 336с.
5. Коттел В. Ф. Организация производства на предприятии - М.: Финансы и статистика, 1996.
6. Костіна Н.І Алєксєєв А.А. Василюк О.Д. Фінансове прогнозування: методи та моделі – К.:Знання, 1997 – 183с.
7. Кравченко Л.И. Анализ хозяйственной деятейности в торговле (Учебник). – М.:Новое знание., 2005 – 512с.
8. Крылов Э.И., Власова В.М., Журавкова И.В. Анализ финансовых результатов, рентабельности и себестоимости продукции.- М.: Финансы и статистика 2005 – 720с.
9. Машина М.І. Економічний ризик та методи його вимірювання. – К., 2006
10. Пашутинський Є.К. Зразки посадових інструкцій. – К.: КНТ, 2003 – 256с.
11. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятейности предприятей АПК (Учебное пособие). - М.:Новое знание., 2005 – 652с.
12. Фролькис В.А. Введение в теорию и методы оптимизации для экономистов. – СПб.: Питер, 2002 – 320 с.